

پیش بینی رضایت از زندگی بر اساس باور به دنیای عادلانه و ویژگی‌های شخصیتی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی رودهن

رقیه بهشتی^۱

هائیده صابری^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش بینی رضایت از زندگی براساس باور به دنیای عادلانه و ویژگی‌های شخصیتی در دانشجویان انجام شد. جامعه آماری پژوهش کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل ورودی ۹۶-۱۳۹۵ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن بودند که نمونه‌ای به حجم ۲۱۰ نفر به روش نمونه‌گیری غیرتصادفی انتخاب گردید. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های استاندارد شده رضایت از زندگی دینر و همکاران (۱۹۸۵)، پرسشنامه باور به دنیای عادلانه داگلاس و ساتون (۲۰۰۵)، دالبرت، لیکوس، سالی و گوچ (۲۰۰۱) و پرسشنامه شخصیت نئو مک کری و کاستا (۱۹۸۵) استفاده شد. پژوهش توصیفی - تحلیلی از نوع همبستگی بود که برای تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه سلسله مراتبی استفاده شد. نتایج ضرایب رگرسیون نشان داد که بین باور به خود و باور به دیگران و ویژگی شخصیتی روان رنجورخویی با رضایت از زندگی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. همچنین براساس نتایج رگرسیون سلسله مراتبی، در مدل اول فقط ویژگی شخصیتی روان رنجورخویی (بتا=۰/۱۷۳-) به طور معنی داری از طریق کاهش رضایت از زندگی را پیش بینی می‌کند. لیکن باورها در مدل اول نتوانسته‌اند به تنهایی رضایت از زندگی را پیش بینی کنند. به عبارت دیگر، وقتی باورها در زندگی از رضایت زندگی نقش دارند که ویژگی‌های شخصیتی افراد کنترل شوند. در مدل دوم از میان متغیرهای پیش بین، باور خود (بتا=۰/۲۱۱-) به طور معنی داری در حدود ۴ درصد رضایت از زندگی را پیش بینی می‌کند.

واژه‌گان کلیدی: رضایت از زندگی، باور به دنیای عادلانه، ویژگی‌های شخصیتی

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه روان شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

۲- استادیار گروه روان شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران (نویسنده مسئول)

مقدمه

در سالهای اخیر پژوهش در زمینه بهزیستی فاعلی، که به چگونگی ارزشیابی^۱ افراد از زندگی خود می‌پردازند، رو به فزونی است. این ارزشیابی، نوع بازخورد نسبت به رویدادها، قضاوت درباره میزان رضایت از زندگی^۲ و رضایت از موضوعهایی مانند ازدواج و کار را در بر می‌گیرد (دینر، اوشی و لوکاس^۳، ۲۰۰۳). رضایت از زندگی مفهومی پایدار و فراگیر است که احساس و نظر کلی مردم یک جامعه نسبت به جهانی که در آن زندگی می‌کنند را منعکس می‌کند (سلیگمن، استین، پارک و پترسون^۴، ۲۰۰۵).

در زمینه رضایت از زندگی دو رویکرد نظری وجود دارد. در رویکرد نخست رضایت از زندگی به عنوان یک سازه در نظر گرفته می‌شود که ابعاد متعدد دارد و در رویکرد دوم، رضایت از زندگی متغیری بسیط است که ابعاد خاصی ندارد و براساس ملاکهای منحصر به فردی که شخص برای ارزیابی زندگی خود در نظر می‌گیرد، سنجیده می‌شود (شیخی، هومن، احدی و سپاه منصور، ۱۳۹۰). افراد با رضایت از زندگی بالا هیجان‌های مثبت بیشتری را به یاد آورده و از پیرامون خود ارزیابی مثبت تری دارند و آنها را خوشایند توصیف می‌کنند (تیم^۵، ۲۰۱۰). رایت و کروپانزانو^۶ (۲۰۰۰)، عوامل متعددی را در افزایش رضایت از زندگی مطرح کرده‌اند، این عوامل را می‌توان به دو دسته‌ی زیستی (نظیر آمادگی ژنتیکی و سلامت جسمانی) و عوامل اجتماعی - روانی (نظیر روابط اجتماعی مطلوب و نیازهای روانی) طبقه‌بندی کرد.

1- evaluation

2- satisfaction with life

3- Diener, Oshi & Lucas

4- Seligman, Steen, Park & Peterson

5 - Thimm

6 - wright & Cropazan

یکی از عوامل مرتبط با رضایت از زندگی، باور به دنیای عادلانه است که شامل باورهای منطقی و غیر منطقی می‌شود (ره پرداز و شیرازی، ۱۳۹۵). باور به دنیای عادلانه به عنوان یک قرارداد شخصی (لرنر^۱، ۱۹۶۶) بین شخص و دنیای اجتماعی اوست. این قرارداد بر تعهد نسبت به عمل و حفظ عمل به شیوه‌ای عادلانه استوار است. هرچه افراد، باور قاطع‌تری به دنیای عادلانه داشته باشند، تلاش و کوشش بیشتری هم برای عدالت و هم برای اصلاح یا توجیه بی‌عدالتی به خرج می‌دهند (لرنر و سایمونز^۲، ۱۹۶۶، به نقل از گل پرور ۱۳۸۹). از چنین منظری به طور خلاصه باور به دنیای عادلانه نوعی آمادگی شخصی است و به طور طبیعی، کسانی که اعتقاد و باور نیرومندتری داشته باشند خود به شیوه‌ای منصفانه و براساس قواعد عدالت رفتار می‌کنند و در کل این باور، رفتارها و کارکردهای روزمره زندگی را تحت تاثیر قرار می‌دهد و برعکس باور به دنیای ناعادلانه، انعکاسی از دنیای سرشار از بی‌عدالتی است که در آن بی‌گناهان به جای گناهکاران مورد کیفر واقع می‌شوند، شایستگی و استحقاق پاداش داده نمی‌شود و گناهکاران از زیر بار مجازات می‌گریزند (فورنهام^۳، ۲۰۰۳). بنابراین باور به دنیای ناعادلانه باعث بدبینی و منفی‌نگری و رفتارهایی می‌شود که از طریق نفع شخصی بدون احساس الزام و تعهد به هیچ قاعده‌ی عادلانه‌ای تغذیه می‌شود. باور به دنیای عادلانه حس اعتماد و برعکس باور به دنیای ناعادلانه حس بی‌اعتمادی و بدگمانی را فراهم می‌کند. وقتی افراد دارای باور به دنیای عادلانه باشند و با بی‌عدالتی مواجه شوند (در شرایطی که نتوانند موقعیت را تغییر دهند) با علایمی شبیه به افسردگی^۴ یا دلیل تراشی و توجیه (مثل سرزنش قربانیان به بی‌عدالتی به

1 - Lerner

2- lerner & simons

3 - Furnham

4- Depression

عنوان کسانی که مستحق چنین بی‌عدالتی هستند) پاسخ می‌دهند. اما در مقابل افراد دارای باور به دنیای ناعادلانه، وقتی با بی‌عدالتی مواجه می‌شوند احتمالاً با سوگیری خدمت به خود و با بدگمانی و سوء ظن پاسخ می‌دهند (گل پرور، ۱۳۸۹). در پژوهش ره پرداز و شیرازی (۱۳۹۵)، نتایج نشان دادند که بین بعد باور به دنیای ناعادلانه با رضایت از زندگی رابطه معکوس و معنی داری و بین باور به دنیای عادلانه عمومی، باور به دنیای عادلانه برای دیگران و باور به دنیای عادلانه برای خود، رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. بنابراین باور به دنیای عادلانه موجب کاهش حالات هیجانی منفی و تجربه‌های هیجانی مثبت بیشتر می‌شود و در کل چنین باوری رضایت بالا از زندگی را در پی خواهد داشت. همچنین نتایج پژوهش خسروی و ناهیدپور (۱۳۹۱)، نشان دادند باور به عادلانه بودن دنیا و حمایت‌های اجتماعی قادر به پیش‌بینی رضایت از زندگی هستند. در پژوهش گل پرور، کامکار و جوادی (۱۳۸۶)، یافته‌ها نشان داد، رابطه بین باورهای دنیای عادلانه برای خود و دیگران با رضایت از زندگی منفی و معنادار بود.

متغیر دیگری که در بررسی تفاوت‌های فردی رضایت از زندگی، مدنظر محققان قرار گرفته است، ابعاد مختلف شخصیت است (کرمی جویانی، سروقد و بقولی، ۱۳۹۴؛ خادمی و اسماعیل، ۱۳۹۵). شخصیت، الگویی از صفات نسبتاً پایدار و ویژگی‌های بی‌نظیری است که هر دو به رفتار فرد همسانی و فردیت می‌بخشند (فیست؛ به نقل از حدادیان، ۱۳۸۸).

نظریه پنج‌عاملی شخصیت که به پنج عامل بزرگ^۱ نیز معروف است. پنج عامل اصلی یا بزرگ، عبارت‌اند از: نوروتیسیزم^۲ (N) که عصیت یا بی‌ثباتی هیجانی نیز نامیده شده،

¹ Big Five Personality Traits

² Neuroticism

برون گرایی^۱ (E)، باز بودن به تجربه^۲ (O)، توافق^۳ (A) و وجدانی بودن^۴ یا وظیفه شناسی (C). برون گرایی مبین تمایل فرد به سمت عواطف مثبت و معاشرت با دیگران است. توافق پذیری با قابل اعتماد بودن، صداقت و همدلی مرتبط است. در مقابل، عدم توافق پذیری با خودمحموری، تمایل به کنترل و مدیریت دیگران و بی‌اعتنایی نسبت به علایق و نیازهای آنان همراه است. وظیفه مداری با کنترل تکانه ها، توانایی برنامه ریزی، سازماندهی و تکمیل فعالیت ها و وظایف مرتبط است. روان نژندی به میزان سازگاری و ثبات هیجانی اشاره دارد. گشودگی نسبت به تجربه نیز با تمایل به تجربه عواطف و فعالیت های جدید مرتبط است. هر یک از این پنج حوزه کلی می تواند به جنبه ها یا اجزاء ریزتری تفکیک شود (حسن زاده، بیدختی و دانش زاده، ۱۳۹۱).

مطالعات مختلفی در زمینه رضایت از زندگی و عوامل موثر بر آن در ایران و خارج از ایران انجام یافته است که به برخی از آنها اشاره می شود. در پژوهش خادمی و اسماعیل (۱۳۹۵)، که با هدف تعیین نقش ویژگی های شخصیتی و هویت در پیش بینی رضایت از زندگی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز نشان داد که میزان رضایت از زندگی در دانشجویان دارای ویژگی شخصیتی برون گرایی و انعطاف پذیری بطور معنی داری بیشتر از ویژگی شخصیتی روان رنجوری، دلپذیر بودن و با وجدان بودن است. در پژوهش دیگری تمنایی فر و بهزاد مقدم (۱۳۹۵)، نشان دادند که رضایت از زندگی با روان نژندی، همبستگی منفی و با برون گرایی، انعطاف پذیری و مسئولیت پذیری همبستگی مثبت دارد اما با دلپذیر بودن رابطه معناداری وجود ندارد. در پژوهش که توسط مرعشی، محرابیان و

1 Extraversion

2 Open to Experience

3 Agreeableness

4 Conscientiousness

مسلمان در سال (۱۳۹۳) انجام شد رابطه بین ویژگیهای شخصیتی و هوش معنوی با رضایت از زندگی در کارکنان یک شرکت صنعتی در ایلام بررسی شد که یافته‌ها نشان می‌دهند که کارکنان با سطح روان رنجور خوبی پایین تر، رضایت از زندگی بالاتری دارند. همچنین کارکنان با برون گرایی بالاتر و وجدان بالاتر رضایت از زندگی بیشتری دارند و بین تجربه گرایی و رضایت از زندگی ارتباط معنی داری یافت نشد. نتایج حاصل از پژوهش خدابخش پیرکلانی، کلانی و پیوسته گر (۱۳۹۳)، با هدف بررسی رابطه رضایت از زندگی و عوامل برون گرایی شخصیت در آزمون نئو و آیزنک در دانشجویان رشته های مختلف دانشگاههای تهران نشان داد که رابطه رضایت از زندگی با برون گرایی معنادار بود، اما در آزمون آیزنک رابطه بین رضایت از زندگی و برون گرایی معنادار نشد. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون نشان داد رضایت از زندگی با دو مقیاس هیجانان مثبت و فعالیت، از شاخص های برون گرایی آزمون نئو رابطه معنادار دارد. احتمالاً رضایت از زندگی با مفهوم کلی برون گرایی رابطه ندارد، اما بروز هیجانان مثبت چون شادی و فعالیت در بالا بردن سطح رضایت از زندگی افراد موثر است.

با توجه به اینکه دانشجویان به عنوان قشر خاصی از جامعه، در دوران دانشجویی شرایط خاصی از زندگی اجتماعی را تجربه می کنند که می تواند روی سلامت روانی و کیفیت زندگی آنها تاثیر بگذارد. رضایت از زندگی جدای از اثرات فردی پیامدهای اجتماعی مهمی به همراه دارد برای نمونه وجود چنین احساسی می تواند سلامت فرد و جامعه را تضمین نماید و با ایجاد امید و خوشبینی و از بین بردن احساس بی قدرتی و انزوا و بی اعتمادی در بین مردم فرآیند توسعه را تسریع نموده و با ایجاد احساس تعلق و تعهد اجتماعی بقای جامعه را تضمین نماید. وجود نارضایتی، با ایجاد بدبینی در افراد در طولانی

مدت موجب انزوا و بی اعتمادی اجتماعی و از بین رفتن سرمایه های اجتماعی می شود و در صورت طولانی شدن چنین جالاتی می توان نسل های بعد را نیز به عنوان قربانیان این واقعه در نظر گرفت. تحقیق ها نشان داده است که اهمیت رضایت از زندگی بویژه در دوران جوانی به حدی است که براساس آن می توان میزان رفتارهای انحرافی افراد را در آینده و نیز قربانی انحرافات شدن ایشان را پیش بینی کرد (هارنین، هوبنر و سولدو، ۲۰۰۷). بنابراین شناخت عوامل مرتبط با رضایت از زندگی دانشجویان، موضوعی قابل توجه است که در این پژوهش نقش دو متغیر باور به دنیای عادلانه و ویژگیهای شخصیتی، در پیش بینی رضایت از زندگی دانشجویان مورد بررسی قرار گرفته است. براساس هدف پژوهش فرضیه زیر مطرح شده است:

رضایت از زندگی براساس باور به دنیای عادلانه و ویژگیهای شخصیتی قابل پیش بینی است.

روش

این پژوهش بر مبنای پژوهش های توصیفی - همبستگی به انجام رسید. جامعه پژوهش حاضر شامل تمام دانشجویان شاغل به تحصیل در سال تحصیلی ۹۶-۹۷ در دانشگاه آزاد اسلامی رودهن بود. تعداد نمونه براساس توصیه هویت و کرامر براساس تعداد متغیرهای پیش بین ۲۱۰ نفر برآورد شد و به روش نمونه گیری غیرتصادفی از نوع در دسترس انتخاب شدند. بدین صورت که پس از مراجعه به دانشکده های مختلف دانشگاه آزاد رودهن، بین

افرادی که تمایل به اجرای پرسشنامه داشتند، پرسشنامه‌ها توزیع شد و پس از تکمیل جهت تجزیه و تحلیل آماری وارد نرم افزار SPSS-21 شدند.

ابزار پژوهش

۱- رضایت از زندگی دینر و آمونز و لارسن و گریفین^۱ (۱۹۸۵): این مقیاس برای اندازه گیری سطح رضایت از زندگی کلی افراد طراحی شده است و شامل ۵ سوال با مقیاس پاسخ‌گویی لیکرت ۷ درجه‌ای (کاملاً موافقم = ۷ تا کاملاً مخالفم = ۱) است. ضرایب پایایی هم‌هنگی درونی و بازآزمایی مقیاس در بین دانشجویان به ترتیب ۰/۸۷ و ۰/۸۲ گزارش شده است (دینر و همکاران، ۱۹۸۵). دینر و همکارانش (۱۹۸۵)، در نمونه‌ای متشکل از ۱۷۶ دانشجوی دوره کارشناسی، مقیاس رضایت از زندگی (SWLS) را ارزشیابی کردند. میانگین و انحراف استاندارد نمره‌های دانشجویان به ترتیب ۲۳/۵ و ۶/۴۳ و ضریب همبستگی بازآزمایی نمره‌ها پس از دو ماه اجرا ۰/۸۲ و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۷ بود. اسپچیمک، ردها کریشنن، اوشی، زوکوتو و آهادی^۲ (۲۰۰۲)، اعتبار مقیاس رضایت از زندگی را با استفاده از ضریب الفای کرونباخ برای ملیتهای آمریکایی، آلمانی، ژاپنی، مکزیکی و چینی به ترتیب ۰/۸۲/۹۰، ۰/۷۹/۱۰، ۰/۷۶/۱۰ و ۰/۶۱ گزارش کرده‌اند. آریندل، هسنیک و سیج^۳ (۱۹۹۹) با اجرای این آزمون در ۱۷۰۰ نفر از بزرگسالان هلندی اعتبار آن را مناسب دانسته‌اند و در مطالعات دیگری آریندل، میوسن و هیز^۴ (۱۹۹۱)، در یک نمونه ۱۰۷ نفری از دانشجویان، اعتبار و روایی آن را رضایت بخش گزارش کرده‌اند. در

1- Diener, Emmons, Larsen & Griffen

2- Schimmack, Radhakrishnan, Oishi, Dzokoto & Ahadi

3- Arrindell, Hessink & Seij

4- Arrindell, Meeuwesen & Huysse

مجموع نتایج حاکی از اعتبار و روایی مطلوب نسخه فارسی رضایت از زندگی و امکان بهره‌گیری از آن در جامعه ایرانی است که برای این منظور بیانی و کوچکی (۱۳۸۶)، از ۱۰۹ نفر دانشجوی دانشگاه آزاد اسلامی استفاده کرده‌اند که آلفای کرونباخ آن ۰/۸۳ و با روش بازآمایی ۰/۶۹ بدست آمده روایی سازه مقیاس رضایت از زندگی از طریق روایی همگرا با استفاده از فهرست شادکامی اکسفورد و فهرست افسردگی بک برآورد براساس نتایج این پژوهش، مقیاس رضایت از زندگی (SWIS) یک مقیاس مفید در پژوهش‌های ایرانی است. در پژوهش شیخی و همکاران (۱۳۸۹) ضرایب پایایی آلفای کرونباخ و بازآمایی کل پرسشنامه به ترتیب ۰/۸۵ و ۰/۷۷ گزارش گردیده است و روایی همگرا و آگرا پرسشنامه نیز مطلوب می‌باشد.

۲- پرسشنامه باور به دنیای عادلانه: این پرسشنامه توسط ساتون و داگلاس^۱ (۲۰۰۵)؛ دالبرت، لیکبوس، سالی و گوچ^۲ (۲۰۰۱) طراحی شده است و توسط گل پرور و عریضی (۱۳۸۶) ترجمه و اعتباریابی شده است. تعداد سوالات این پرسشنامه ۲۷ سوال بوده و ۴ خرده مقیاس، باورهای دنیای عادلانه برای خود شامل سوالات ۱ تا ۸، باورهای دنیای عادلانه برای دیگران شامل سوالات ۹ تا ۱۶، باورهای دنیای عادلانه عمومی شامل سوالات ۱۷ تا ۲۳ و باورهای دنیای ناعادلانه شامل سوالات ۲۴ تا ۲۷ را اندازه‌گیری می‌کنند. طیف نمره‌گذاری سوالات بر اساس لیکرت (کاملاً مخالفم، ۱؛ مخالفم ۲؛ نظری ندارم ۳؛ موافقم ۴؛ کاملاً موافقم ۵) است. در صورتی که نمرات پرسشنامه بین ۲۷ تا ۵۴ باشد، باورهای دنیای عادلانه در این جامعه ضعیف؛ بین ۵۴ تا ۸۱ باشد، باورهای دنیای عادلانه در سطح متوسطی و در صورتی که نمرات بالای ۸۱ باشد، باورهای دنیای عادلانه بسیار خوب

1- Sutton & Douglas

2- Dalbert, Lipkus, Sallay & Goch

می‌باشد. این پرسشنامه را گل پرور و عریضی (۱۳۸۵) پایایی سنجی کرده و آلفای کرونباخ آن برای باورهای دنیای عادلانه برای خود ۰/۷۲ و برای باورهای دنیای عادلانه برای دیگران ۰/۸۴ گزارش شده است. در عین حال شواهدی از روایی همزمان و سازه‌ی این پرسشنامه‌ها ارائه کرده‌اند. براساس گزارش دلبرت و همکاران (۲۰۰۱) نیز مقیاس باورهای دنیای عادلانه عمومی دارای آلفای کرونباخ ۰/۸۸ می‌باشد و تک عاملی بودن آن نیز از طریق تحلیل عاملی تأییدی مورد تأیید قرار گرفته است. سجادیان و گل پرور (۱۳۸۵) نیز این پرسشنامه را در پژوهش خود استفاده نموده‌اند و پایایی آن را قابل قبول و مطلوب در حدود ۰/۹ گزارش کرده‌اند. این محققان در مورد سوالات مربوط به باورهای دنیای ناعادلانه، آلفای کرونباخ را ۰/۵۳۱، ضرایب اسپیرمن- براون آن را ۰/۵۶۴، ضرایب گاتمن آن را ۰/۵۶۴ و ضریب بازآزمایی آن را با (فاصله دوماهه) ۰/۷۴ گزارش نموده‌اند. دلبرت و همکاران (۲۰۰۱)، آلفای کرونباخ ۰/۶۶ تا ۰/۶۷، شاخص همسانی ۰/۳۳ تا ۰/۳۴ را برای این سوالات گزارش نموده‌اند.

۳- پرسشنامه شخصیتی نئو ۶۰-NEO-FFI کاستا و مک ری^۱(۱۹۹۲): این مقیاس دارای ۶۰ سوال در سوال آزمودنی نمره صفر تا چهار را احراز می‌کند هریک از سوالها نشان دهنده یکی از پنج عامل بزرگ شخصیت مک کرا و کاست به ترتیب، عامل N روان آزرده گرایی (روان رنجوری) E برونگرایی، D گشودگی (انعطاف پذیری) A موافق بودن و C با وجدان بودن است هریک از عوامل ۱۲ سوال مقیاس را پوشش می‌دهند در کل آزمودنی در هر مقیاس نمره ای از صفر تا ۴۸ کسب می‌کند. همسانی درونی این آزمون، در نمونه دانشجویان آمریکایی ایالات متحده توسط کاستا و مک کری (۱۹۹۲)، برای

¹- Costa & McCrae

عوامل N، E، O، A و C به ترتیب ۰/۹۳، ۰/۸۷، ۰/۸۹، ۰/۷۶ و ۰/۸۶ بوده است. این پرسش‌نامه در ایران به وسیله گروسی فرشی (۲۰۰۱) برگردان و هنجاریابی شده است؛ ضریب همسانی درونی برای روان‌آزرده‌خویی، برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، توافق و وظیفه‌شناسی به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۷۳، ۰/۵۶، ۰/۶۸ و ۰/۸۷ و ضریب همبستگی درونی آنها ۰/۸۷ - ۰/۵۶ گزارش شده است. روایی هم‌زمان به روش همبستگی میان دو نسخه گزارش شخصی و ارزیابی مشاهده‌گر در دامنه ۰/۴۵ برای توافق تا ۰/۶۶ برای برون‌گرایی به دست آمده است (گروسی و همکاران، ۱۳۸۰).

یافته‌ها

در این تحقیق، متناسب با متغیرهای مورد مطالعه و نوع داده‌های جمع‌آوری شده، به منظور توصیف آنان از شاخص‌های گرایش مرکزی، پراکندگی و توزیع نمره‌ها استفاده شد. در مرحله تحلیل آماری، با توجه به ماهیت مقیاس اندازه‌گیری که از نوع فاصله‌ای است و فرضیه‌های تحقیق برای تحلیل داده‌ها حسب مورد از روش ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه سلسله‌مراتبی استفاده شد.

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش (N=261)

متغیر	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی	کولموگوروف اسمیرنوف	سطح معنی داری
رضایت از زندگی	۲۰/۲۷	۶/۷۲۶	-۰/۰۶۴	-۰/۵۹۳	۰/۰۴۷	۰/۲۰۰
روان رنجور خوبی	۲۵/۰۶	۵/۳۲۷	۰/۱۸۶	۰/۳۵۱	۰/۰۶۰	۰/۹۹۱
برونگرایی	۲۷/۶۶	۵/۰۲	۰/۱۵۶	۰/۱۱۶	۰/۰۷۳	۰/۹۹۰
مطبوع بودن	۲۴/۳۳	۴/۰۳۲	۰/۰۰۳	-۰/۰۳۵	۰/۰۷۴	۰/۹۹۲
وظیفه شناسی	۲۵/۹۷	۴/۸۹۸	۰/۱۸۴	-۰/۱۶۶	۰/۰۵۸	۰/۹۹۲
گشودگی	۲۸/۹۷	۶/۲۳۹	۰/۴۳۳	۰/۱۳۲	۰/۰۸۷	۰/۹۸۲
باور خود	۳۳/۰۱	۱۱/۹۸۳	۰/۰۸۵	-۰/۷۷۷	۰/۰۵۴	۰/۰۶۷
باور دیگران	۳۴/۸۴	۱۱/۰۳۱	-۰/۱۳۱	-۰/۴۶۱	۰/۰۳۸	۰/۲۰۰
باور عمومی	۳۱/۱۲	۹/۸۴۸	-۰/۲۶۹	-۰/۵۲۶	۰/۰۵۲	۰/۰۸۸
باور ناعادلانه	۱۵/۹۲	۵/۵۶	۰/۰۹۴	-۰/۵۶۲	۰/۰۵۶	۰/۰۴۶

بر اساس اطلاعات جدول ۱، در خصوص توزیع نمره‌های شرکت کنندگان در متغیرهای رضایت از زندگی، ویژگی‌های شخصیتی (روان رنجور خوبی، برون گرایی، مطبوع بودن، وظیفه شناسی و گشودگی) و باور به دنیای عادلانه (باور خود، باور دیگران، باور عمومی و باور ناعادلانه)، شاخص‌های مختلف توصیفی اعم از میانگین، انحراف معیار، به ویژه مقادیر کجی و کشیدگی (که در دامنه ۲- و ۲+ قرار دارند)، نشان می‌دهد که توزیع نمره‌های گروه نمونه در متغیرهای اندازه‌گیری شده به توزیع نرمال میل دارند. همچنین به منظور آزمون نرمال بودن تک متغیری داده‌ها، با توجه به مقادیر کولموگوروف اسمیرنوف و سطح معنی داری در هر کدام از متغیرها، نتایج نشان می‌دهد، توزیع تک متغیری متغیرهای رضایت از زندگی، ویژگی‌های شخصیتی و باور خود، باور دیگران و باور عمومی دارای توزیع نرمال هستند. و فقط باور ناعادلانه، دارای توزیع نرمال نیست. به همین دلیل این نمرات شناسایی و به طور موردی از تحلیل کنار گذاشته شدند.

جدول ۲: نرمال بودن چندمتغیری در متغیرهای پیشین

	تعداد	261	261	261	261	261	261	261	261	261	261
باور ناعادلانه	همبستگی	.039	-.104	.005	-.091	-.145	-.209	.011	.042	.014	1
	معنی داری	.534	.094	.937	.142	.019	.001	.855	.498	.819	
	تعداد	261	261	261	261	261	261	261	261	261	261

مقادیر جدول ۳ نشان می‌دهد، متغیرهای پیش بین همبستگی بسیار بالایی وجود ندارد و شرط هم خطی بودن چندگانه رعایت شده است. با توجه به اینکه این جدول به منظور نشان دادن عدم خطی بودن چندگانه بین متغیرهای پیش بین ارائه شده است و نتیجه‌ی جدول بدون حذف مقادیر افراطی است، بنابراین اگرچه بین برخی متغیرهای پیش بین همبستگی معنادار وجود ندارد، خللی در آزمون رگرسیون ایجاد نمی‌شود زیرا در آزمون رگرسیون همبستگی بین متغیرهای پیش بین و ملاک مدنظر است و به صورت هم خطی چندگانه ارائه می‌شود که براساس نتایج این جدول بین برخی متغیرهای پیش بین شامل روان رنجور خوئی و باور به خود و باور به دیگران با متغیر ملاک رضایت از زندگی رابطه معنادار وجود دارد.

فرضیه پژوهش: رضایت از زندگی براساس باور به دنیای عادلانه و ویژگی‌های شخصیتی قابل پیش بینی است.

برای آزمون فرضیه‌ها از روش تحلیل رگرسیون چندگانه سلسله مراتبی استفاده شد. بدین صورت که ویژگی‌های شخصیتی (روان رنجور خوئی، برون گرایی، مطبوع بودن، وظیفه شناسی و گشودگی) در مدل اول و باور به دنیای عادلانه (باور خود، باور دیگران، باور عمومی و باور ناعادلانه) در مدل دوم و ترکیب آنها در مدل سوم وارد معادله پیش بینی رضایت از زندگی شدند. نتایج تحلیل در جدول ۴ و ۵ نشان داده شده است.

جدول ۴: خلاصه مدل رابطه میان ویژگیهای شخصیتی و باورها با رضایت از زندگی

مدل	R	مجذور R	مجذور R اصلاح شده	خطای معیار برآورد	تغییر مجذور R	تغییر F	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	تغییر معنی داری F	دورین واتسون
۱	۰/۱۹۳	۰/۰۳۷	۰/۰۱۸	۶/۶۳۷	۰/۰۳۷	۱/۹۲۸	۵	۲۴۹	۰/۰۹۰	۲/۰۰۸
۲	۰/۳۲۰	۰/۱۰۲	۰/۰۶۹	۶/۴۶۱	۰/۰۶۵	۴/۴۳۳	۴	۲۴۵	۰/۰۰۲	

جدول ۴، نشان می دهد که همبستگی چندگانه بین متغیرهای پیش بین ویژگی های شخصی و مولفه های باور به دنیای عادلانه با نمرات کلی رضایت از زندگی در مدل اول ۰/۱۹۳ و در مدل دوم ۰/۳۲۰ است. مقدار مجذور همبستگی چندگانه اصلاح شده در مدل اول ۱/۸ درصد و در مدل دوم ۶/۹ درصد واریانس رضایت از زندگی را تبیین می کنند. در مدل دوم متغیرهای ویژگی های شخصی و مولفه های باور به دنیای عادلانه هر دو با هم وارد شدند. همان طور که مشاهده می شود ترکیب آنها در مدل دوم مقدار مجذور همبستگی را بیشتر کرده است. و این تغییر به لحاظ آماری معنی دار است. مقدار آزمون دورین - واتسون نشان می دهد که خطاها مستقل از هم هستند. مقدار معمولی بین ۱/۵ تا ۲/۵ است. فرضیه پژوهش تایید می شود.

جدول ۵: رگرسیون چند متغیری سلسله مراتبی در پیش بینی رضایت از زندگی بر اساس باور به دنیای عادلانه و ویژگی های شخصی

دورین واتسون	VIF	تولراتنس	سطح معناداری	t	Beta	SE	B
۲/۰۰۸							مدل اول (ویژگیهای شخصی)
			۰/۰۰۱	۴/۸۴۲			مقدار ثابت
۱/۰۰۸	۰/۹۹۳	۰/۰۳۱	۰/۰۳۱	-۲/۱۶۸	-۰/۱۳۵	۰/۰۸۰	رون رنجور عمومی
۱/۱۹۲	۰/۸۳۹	۰/۰۶۲	۰/۰۶۲	۰/۵۲۳	۰/۰۳۵	۰/۰۹۳	برون گرایی
۱/۰۲۱	۰/۹۷۹	۰/۱۳۵	۰/۱۳۵	۱/۵۰۱	۰/۰۹۴	۰/۱۰۷	مطبوع بودن
۱/۲۴۵	۰/۸۰۳	۰/۱۱۹	۰/۱۱۹	-۱/۵۶۴	-۰/۱۰۹	۰/۰۹۷	وظیفه شناسی
۱/۲۹۸	۰/۷۷۰	۰/۳۰۹	۰/۳۰۹	۱/۰۲۰	۰/۰۷۲	۰/۰۷۸	گشودگی

مدل دوم (باور به دنیای عادلانه)

					۵/۲۳۹	۲۳/۵۱۴	مقدار ثابت
۱/۰۳۱	۰/۹۷	۰/۰۷۹	-۱/۷۶۶	-۰/۱۰۹	۰/۰۷۸	-۰/۱۳۸	روان رنجور خویی
۱/۲۸۴	۰/۷۷۹	۰/۹۴۳	۰/۰۷۱	۰/۰۰۵	۰/۰۹۴	۰/۰۰۷	برون گرایی
۱/۰۴۶	۰/۹۵۶	۰/۱۱۹	۱/۵۶۳	۰/۰۹۷	۰/۱۰۵	۰/۱۶۴	مطبوع بودن
۱/۲۸۱	۰/۷۸۱	۰/۱۶۲	-۱/۴۰۳	-۰/۰۹۶	۰/۰۹۶	-۰/۱۳۵	وظیفه شناسی
۱/۳۶۸	۰/۷۳۱	۰/۴۷۶	۰/۷۱۴	۰/۰۵۱	۰/۰۷۸	۰/۰۵۶	گشودگی
۳/۵۶۰	۰/۲۸۱	۰/۰۰۱	-۳/۲۹۷	-۰/۳۷۷	۰/۰۶۴	-۰/۲۱۱	باور خود
۵/۸۸۵	۰/۱۷۰	۰/۹۹۳	-۰/۰۰۹	-۰/۰۰۱	۰/۰۸۹	-۰/۰۰۱	باور دیگران
۴/۱۸	۰/۲۳۹	۰/۱۰۲	۱/۶۴۱	۰/۲۰۳	۰/۰۸۴	۰/۱۳۸	باور عمومی
۱/۱۱۷	۰/۸۹۵	۰/۶۲۷	۰/۴۸۷	۰/۰۳۱	۰/۰۷۸	۰/۰۳۸	باور ناعادلانه

نتایج جدول ۵، نشان می‌دهد که در مدل دوم از میان متغیرهای پیش‌بین، باور خود (بتا=۰/۲۱۱-) به طور معنی‌داری در حدود ۴ درصد رضایت از زندگی را پیش‌بینی می‌کند. باور خود از طریق کاهش با رضایت از زندگی ارتباط دارد. در مدل اول فقط ویژگی شخصیتی روان‌رنجور خویی (بتا=۰/۱۷۳-) به طور معنی‌داری از طریق کاهش رضایت از زندگی را پیش‌بینی می‌کند. لیکن باورها در مدل اول نتوانسته‌اند به تنهایی رضایت از زندگی را پیش‌بینی کنند. به عبارت دیگر، وقتی باورها در زندگی از زندگی نقش دارند که ویژگی‌های شخصیتی افراد کنترل شوند.

بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس یافته‌های حاصل، فرضیه پژوهش پیش‌بینی رضایت از زندگی بر اساس باور به دنیای عادلانه و رضایت از زندگی در دانشجویان تایید می‌شود. طبق نتایج جدول رگرسیون چند متغیری سلسله‌مراتبی، در مدل اول فقط ویژگی شخصیتی روان‌رنجور خویی به طور معنی‌داری از طریق کاهش رضایت از زندگی را پیش‌بینی می‌کند. لیکن باورها در مدل اول نتوانسته‌اند به تنهایی رضایت از زندگی را پیش‌بینی کنند. به عبارت دیگر، وقتی باورها در زندگی از رضایت زندگی نقش دارند که ویژگی‌های شخصیتی

افراد کنترل شوند. در مدل دوم از میان متغیرهای پیش بین، باور به دنیای عادلانه برای خود (بتا=۰/۲۱۱-) به طور معنی داری در حدود ۴ درصد رضایت از زندگی را پیش بینی می کند. باور به دنیای عادلانه برای خود از طریق کاهش با رضایت از زندگی ارتباط دارد. در راستای رابطه بین ویژگی های شخصیتی با رضایت از زندگی، یافته به دست آمده با یافته پژوهش های بیرامی و قلی زاده (۱۳۹)، کیوودو و آبلّا (۲۰۱۱)، میری، نقوی و صحرانورد (۱۳۹۵)، شغابی (۲۰۱۱)، عسگری و همکاران (۲۰۱۱)، محرابیان و ارنندان (۲۰۱۳) که نشان دادند بین روان رنجوری و رضایت از زندگی رابطه منفی معناداری وجود دارد، هماهنگی دارد.

زندگی یک فرد به طور گسترده تحت تاثیر پس زمینه های رشدی فرد مانند ویژگی های شخصیتی قرار دارد. در حمایت از نظریه بالا- پایین پژوهش ها نشان داده اند که عامل های شخصیتی یکی از مؤلفه های اساسی در پیش بینی و تبیین رضایت از زندگی است (دینر، ۱۸۸۴). در این میان در تبیین نقش منفی روان رنجور خویی در پیش بینی رضایت از زندگی می توان عنوان نمود، از آنجائیکه روان رنجورها دارای گرایش برای تجربه اضطراب، تنش، ترحم جویی، کینه ورزی، تکانش وری، افسردگی و عزت نفس پایین هستند، بنابراین هیجان های منفی بیشتری را تجربه می کنند و از پیرامون خود ارزیابی منفی تری دارند و آن را ناخوشایند توصیف می کنند که این مسئله می تواند در بروز رضایت پایین از زندگی نیز نقش داشته باشد.

بخش دیگر یافته ها نشان داد که باور خود از طریق کاهش با رضایت از زندگی ارتباط دارد. این بخش از یافته ها با یافته های پژوهشگرانی چون انجم شعاع (۱۳۹۱)؛ خسروی و

ناهییدپور (۱۳۹۱)؛ ایکسوفیا^۱ و همکاران (۲۰۱۱)؛ نودلمن^۲ (۲۰۱۳)؛ زیدنر و بن زور^۳ (۲۰۱۳)؛ زانگ و زانگ^۴ (۲۰۱۵)؛ استروب^۵ و همکاران (۲۰۱۵) که نشان داده اند باورهای دنیای عادلانه با رضایت از زندگی رابطه معنادار دارد، همسویی قابل ملاحظه ای را نشان می دهد. از زمره مهم ترین پیامدهای مثبت برای باور به دنیای عادلانه، تجربه حالات عاطفی مثبت، افزایش احساس سلامتی عمومی، رضایت از زندگی، سازگاری سریع تر با تجاوزات جنسی، کاهش سطح استرس و نگرانی، کاهش افسردگی و اضطراب، کاهش نارسایی عملکرد اجتماعی و کاهش تمایل به خودکشی^۶ است (گل پرور و کامکار و جوادی، ۱۳۸۶، گل پرور و خاکسار، ۱۳۸۸).

رضایت از زندگی به ارزیابی کلی زندگی فرد اشاره دارد که دارای دو بُعد شناختی و بُعد عاطفی که خلق و هیجانات را در بر می گیرد و نشان دهنده ارزیابی های شخص از رویدادهایی است که در زندگی اش اتفاق می افتد. از سوی دیگر، باور به دنیای عادلانه، افراد را قادر به مواجهه با محیط فیزیکی و اجتماعی شان می کند؛ به گونه ای که آنها ثابت و منظم هستند. بدون داشتن این باور، افراد نمی توانند به سهولت خود را نسبت به دنبال کردن اهداف بلند مدت یا حتی رفتارهای تنظیم شده اجتماعی شان در زندگی روزمره متعهد سازند (گل پرور و جوادی، ۱۳۸۵)؛ بنابراین، باور به عادلانه بودن موجب کاهش حالت های هیجانی منفی و تجربه های هیجانی مثبت بیشتر می شود و در کل، چنین باوری رضایت بالا از زندگی را در پی خواهد داشت (خسروی و ناهید پور، ۱۳۹۱).

1- Xiaofei

2- Nudelman

3- Zeidner & Ben-Zur

4- Zhang & Zhang

5- Stroebe

6- suicide

با توجه به نتایج پژوهش، پیشنهاد می‌شود که رویه‌های عادلانه و منصفانه‌ای توسط دانشگاه‌ها و سازمان‌های مربوط، در محیط دانشگاهی به کار گرفته شود؛ زیرا این امر مانع نیرومند شدن باور به دنیای ناعادلانه در محیط دانشگاهی، در دانشجویان می‌شود و از سوی دیگر، باید به کارکنان و دانشجویان به کارگیری رویه‌های عادلانه و منصفانه که به عنوان شواهدی علیه باور به دنیای ناعادلانه عمل می‌کند، آموزش داده شود تا از این طریق بتوان موجبات ارتقاء سلامت روان و افزایش بهداشت روانی دانشجویان را فراهم کرد.

روشن است که مقطعی بودن این تحقیق و استفاده از پرسشنامه می‌تواند به عنوان محدودیت‌های عمده این تحقیق به حساب آیند. علاوه بر این، متغیرهایی مانند وضعیت اجتماعی و اقتصادی و دیگر متغیرهای موثر و احتمالی کنترل نشده است که پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های بعدی این متغیرها کنترل گردند.

منابع

- ۱) انجم شعاع، فاطمه (۱۳۹۱). بررسی رابطه‌ی بین باور به دنیای عادلانه و عدالت سازمانی ادراک شده با بهزیستی کارمندان (در سازمان‌های شهر کرمان). **پایان‌نامه کارشناسی ارشد**، دانشگاه شهید باهنر کرمان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.
- ۲) بیانی، علی اصغر، محمد کوچکی، عاشور، گودرزی، حسینه (۱۳۸۶). «اعتبار و روایی مقیاس رضایت از زندگی (SWLS)». **فصلنامه روان‌شناسان ایرانی**، ۳(۱۱)، ۲۶۹-۲۵۹.
- ۳) بیرامی، منصور، قلی‌زاده، حسین (۱۳۹۰). «عامل‌های شخصیتی به‌عنوان پیش‌بینی‌کننده افسردگی و رضایت از زندگی»، **مجله پزشکی ارومیه**، خرداد و تیر، ۲۲(۲): ۹۸-۹۲.
- ۴) تمنایی فر، محمدرضا، بهزاد مقدم، راضیه (۱۳۹۵). «بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی و رضایت از زندگی»، **کنفرانس سراسری پژوهش‌های نوین در روانشناسی و علوم اجتماعی**، تهران، شرکت هم‌اندیشان نوآور علم.
- ۵) حدادیان، فاطمه (۱۳۸۸). بررسی رابطه برخی از متغیرهای روان‌شناختی با کاربرد مشکل‌زا از اینترنت در دانشجویان. **پایان‌نامه کارشناسی ارشد**. دانشگاه شهید بهشتی.
- ۶) حسن‌زاده، رمضان، بیدختی، عاطفه، رضایی، عباس، رهایی، فاطمه (۱۳۹۱). «رابطه اعتیاد به اینترنت با پیشرفت تحصیلی و ویژگی‌های شخصیتی فراگیران»، **فصلنامه فنآوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی**، سال سوم، شماره اول، ۱۰۷-۹۵.
- ۷) خادمی، علی، اسماعیل، محمدرضا (۱۳۹۵). «نقش ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های هویت در پیش‌بینی رضایت از زندگی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز»، **زن و مطالعات خانواده**، دوره ۹، شماره ۳۳، ۷-۲۶.
- ۸) خدابخش پیرکلانی، روشنگر، کلانی، نیلوفر، پیوسته‌گر، مهرانگیز (۱۳۹۳). «رابطه رضایت از زندگی و عوامل برون‌گرایی شخصیت در آزمون نئو و آیزنگ در دانشجویان رشته‌های مختلف دانشگاه‌های تهران»، **مطالعات علوم تربیتی و روان‌شناختی دانشگاه الزهراء**، دوره دهم، شماره ۴، ۱۱۷-۱۰۱.

- ۹) خسروی، زهره، ناهیدپور، فرزانه (۱۳۹۱). «بررسی رضایت از زندگی، باور به عادلانه بودن دنیا و حمایت‌های اجتماعی در دانشجویان ایرانی و هندی»، **فصلنامه جامعه‌شناسی زنان**، سال سوم، شماره دوم، ۱۶-۱.
- ۱۰) ره‌پرداز، فاطمه، شیرازی، محمود (۱۳۹۵). «نقش باور به دنیای عادلانه در پیش‌بینی رضایت از زندگی دانشجویان دختر دانشگاه سیستان و بلوچستان»، **مجله مطالعات روانشناسی تربیتی**، ۱۳(۲۴)، ۳۹-۵۲.
- ۱۱) سجادیان، ایلناز، گل‌پرور، محسن (۱۳۸۷). «باور دنیای عادلانه عمومی، باور دنیای عادلانه جهانی، باور دنیای ناعادلانه، وضعیت روانی»، **نشریه روانشناسی معاصر**، دوره ۳، شماره ۱ (پیاپی ۵)، ۴۲-۳۳.
- ۱۲) شیخی، منصوره، هومن، حیدرعلی، احدی، حسن، سپاه‌منصور، مژگان (۱۳۹۰). «مشخصه‌های روان‌سنجی مقیاس رضایت از زندگی»، **اندیشه و رفتار**، دوره پنجم، شماره ۱۹، ۲۶-۱۵.
- ۱۳) کرمی‌جویانی، فاطمه، سروقد، سیروس، بقولی، حسین (۱۳۹۴). «رابطه ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های هویت با رضایت از زندگی دانش‌آموزان دوره متوسطه»، **رهیافتی نو در مدیریت آموزشی**، دوره ۶، شماره ۴ (پیاپی ۲۴)، ۱۲۸-۱۱۵.
- ۱۴) گروسی، فرشی (۱۳۸۰). **رویکردی نوین در ارزیابی شخصیت (کاربرد تحلیل عاملی در مطالعات شخصیت)**، چاپ اول، تبریز: نشر دانیال و جامعه پژوه.
- ۱۵) گل‌پرور، محسن (۱۳۸۹). «ساختار عاملی پرسشنامه باور به دنیای عادلانه رابین و پیلاو (شواهدی از تمایز به باور به دنیای عادلانه و ناعادلانه)»، **فصلنامه نشریه اندیشه و رفتار**، دوره پنجم، شماره ۱۸، ۲۰-۷.
- ۱۶) گل‌پرور، محسن، برازنده، امین، جوادیان، زهرا (۱۳۹۲). «رابطه پنج عامل بزرگ شخصیت با باور به دنیای عادلانه و باورهای جبران عدالت»، **مجله دانشور رفتار**، سال ۲۱، دوره جدید، شماره ۱۰، ۷۴-۶۱.
- ۱۷) گل‌پرور، محسن، جوادی، سارا (۱۳۸۵). «الگوی ارتباطی بین باور به دنیای عادلانه برای خود و دیگران با شاخص بهداشت روانی (الگوی معادلات ساختاری)»، **فصلنامه اصول بهداشت روانی**، سال هشتم، شماره سی و یکم و سی و دوم، ۱۲۲-۱۰۹.

۱۸) گل پرور، محسن، جوادیان، زهرا (۱۳۸۹). «تمایزات شناختی در باور به دنیای عادلانه در زنان و مردان»، **مطالعات راهبردی زنان**، سال سیزدهم، شماره ۵۰، ۱۵۲-۱۲۵.

۱۹) گل پرور، محسن، جوادیان، زهرا (۱۳۹۰). «نقش دردسر آفرینی و اسناد شناختی و رابطه با باور به دنیای عادلانه و واکنش پرخاشگرانه در دانشجویان دختر: نظریه ایرانی کارکرد دو گانه متضاد»، **فصلنامه اندیشه و رفتار**، دروه ششم، شماره ۲۱، ۶۱-۷۱.

۲۰) گل پرور، محسن، عربی، محمدرضا (۱۳۸۵). «مقایسه نگرش زنان و مردان اصفهانی نسبت به باور به دنیای عادلانه برای مردان و زنان»، **مجله پژوهش زنان**، دوره چهارم، شماره ۱۶، ۹۵-۱۱۴.

۲۱) گل پرور، محسن، کامکار، منوچهر، جوادی، سارا (۱۳۸۶). «رابطه باورهای دنیای عادلانه برای دیگران و خود با سلامت عمومی، رضایت از زندگی، عاطفه مثبت و منفی و افکار خودکار»، **دانش و پژوهش در روان شناسی کاربردی**، دوره ۹، شماره ۳۱، ۳۹-۶۸.

۲۲) مرعشی، علی، محرابیان، طاهره، مسلمان، مهسا (۱۳۹۳). «بررسی رابطه ویژگیهای شخصیتی و هوش معنوی با رضایت از زندگی در کارکنان یک شرکت صنعتی در استان ایلام»، **مجله علوم مراقبتی نظامی**، سال سوم، شماره ۱، ۴۸-۵۴.

۳۳) میری، مریم، نقوی، راضیه، صحرانورد، مریم (۱۳۹۵). «پیش بینی رضایت از زندگی بر اساس عامل‌های شخصیتی و فرآیندهای خانواده در دانشجویان کارشناسی ارشد»، **دومین کنفرانس سراسری دانش و فناوری علوم تربیتی مطالعات اجتماعی و روانشناسی ایران**، تهران، موسسه برگزار کننده همایش های توسعه محور دانش و فناوری سام ایرانیان.

- 24) Arrindell, W. A., Hessink, j & Seij, J, A. (1999). The Satisfaction With Life Scale (SWLS) : Ap- healthy young adult in the Netherlands. *Personality and Individual Differences*. 26, 815-826.
- 25) Arrindell, W. A., Meeuwesen, L., & Huyse, F. J. (1991). The Satisfaction With Life Scale (SWLS) : Psychometric properties in a non-psychiatric medical out patients sample. *Personality and Individual Differences*, 12, 117-123.
- 26) Asgari P. (2011). The relationship between documents style and personality characteristics with satisfaction with marital life in female nurses of Ilam. *Women Culture*;3(1):17-33.

- 27) Costa , P, T, Jr., & McCrae , R. R. (۲۰۰۲). Normal personality assessment in clinical practice: The NEO Personality Inventory. *Psychological Assessment* , ۲۰-۲۲ .
- 28) Costa , P, T, Jr.,& McCrae , R. R. (1992). NEOPIR: Professional Manual, Revised NEO Personality Inventory (NEO PIR) and NEO Five Factor Inventory (NEO FFI). Psychological Assessment Resources. Inc. FL , US.
- 29) Dalbert, C., Lipkus, I. M., Sallay, H., Goch, I. (2001). A just and an unjust world: Structure and validity of different world beliefs. *Personality and Individual Differences*, 30, 561-577.
- 30) Diener ,E,Emmons R , Larsen,R &Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale *Journal of personality sssessment* 40-1.
- 31) Diener .E,D,Oishi.s,H,& Lucas, R.E.(2003).personality .cultuer and subjective well_bing Emotional and cognitive evaluation of life annual review of psychology. 45,403-425.
- 32) Furnham, A.(2003). Belief in a just world: research progress over the last decade. *Personality and Individual Differences*,34,795-817.
- 33) Haranin, E., Huebner, E.S., & Suldo, S.M. (2007). Predictive and incremental validity of global and domain-based adolescent life satisfaction reports. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 25, 127–138.
- 34) Mehrabian T, Arendan O. (2013). The relationship between personality traits and emotional intelligence with life satisfaction among female and male students living in dorms of Shahid Chamran University: Shahid Chamran University.
- 35) Nudelman, G. (2013). The Belief in a Just World and Personality: A Meta-analysis. *SOURCE Social Justice Research*, 26 (2),105.
- 36) Quevedo, R.J.M., & Abella, M.C. (2011). Well-being and Personality: Facetlevel Analyses, *Personality and Individual Differences*, 50, 206-211.
- 37) Schimmack, U., Radhakrishnan, P., Oishi, S. H., Dzokoto, V., & Ahadi, S. (2002). Culture, perso nality, and subjective well-being : Integrating process models of life satisfaction. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82, 582-593.
- 38) Seligman,M.E.P, Steen,T.A, Park,N.& Peterson , C. (2005). positive psychology progress: empirical validation of interrenations : *American psychologist* , (60).410-423.
- 39) Shaghabi M. (2011). The relationship between personality traits, emotional intelligence and self-directed learning with life satisfaction and academic performance in female students in the third year of high school in Bushehr : Shahid Chamran University.

- 40) Stroebe, K., Postmes, T., Täuber, S., Stegeman, A., John, M.S. (2015). Belief in a Just World? Demystifying Just World Beliefs by Distinguishing Sources of Justice. *PLoS ONE*, 10(3), 1-30
- 41) Sutton, R.M. & Douglas, K.M. (2005). Justice for all, or just for me? More evidence of the importance of the self-other distinction in just world beliefs. *Personality and Individual Differences*, 39, 637-645.
- 42) Sutton, R.M., Douglas, K.M. (2005). Justice for all, or just for me? More evidence of the importance of the self – other distinction in just-world beliefs. *Personality and Individual Differences*; 2005, 39: 637-645
- 43) Thimm, J.C. (2010). Personality and early maladaptive schemas: A five-factor model perspective. *Journal of Therapy and Experimental Psychiatry*, 41, 373-380.
- 44) Wright, T.A., Cropazan, R. (2000). Psychological well-being and job satisfaction as predictors of job performance. *Journal of Occupational Health Psychology*, 5, 84-94.
- 45) Xiaofei, X., Huimin, L. & Yiqun, G. (۱۱۱۱). Belief in a just world when encountering the ۲۲/۰ Wenchuan. *Environment and Behavior*, ۳۳(۴), 566-۸۸۸.
- 46) Zeidner, M., Ben-Zur, H. (2013). Personal resources at the juncture of culture and life satisfaction. *Personality and Individual Differences*, 54(2), 187-191.
- 47) Zhang, Z., Zhang, J. (2015). Belief in a just world mediates the relationship between institutional Trust and life satisfaction among the elderly in China. *Personality and Individual Differences*, 83, 164-169.